U 47/2018 vp

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi neuvoston direktiivin 96/53/EY muuttamisesta siltä osin kuin on kyse aerodynamiikaltaan, energiatehokkuudeltaan ja turvallisuudeltaan parannettujen ohjaamojen enimmäispituutta koskevien erityissääntöjen täytäntöönpanon määräajasta

Perustuslain 96 §:n 2 momentin perusteella lähetetään eduskunnalle Euroopan komission 17 päivänä toukokuuta 2018 tekemä ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi neuvoston direktiivin 96/53/EY muuttamisesta siltä osin kuin on kyse aerodynamiikaltaan, energiatehokkuudeltaan ja turvallisuudeltaan parannettujen ohjaamojen enimmäispituutta koskevien erityissääntöjen täytäntöönpanon määräajasta, COM/2018/275 final, ja ehdotuksesta laadittu muistio.

Helsingissä 27 päivänä kesäkuuta 2018

Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner

Osastopäällikkö, ylijohtaja Olli-Pekka Rantala

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

MUISTIO
EU/2018/1052
20.6.2018

EHDOTUS EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI NEUVOSTON DIREKTIIVIN 96/53/EY MUUTTAMISESTA SILTÄ OSIN KUIN ON KYSE AERODYNAMIIKALTAAN, ENERGIATEHOKKUUDELTAAN JA TURVALLISUUDELTAAN PARANNETTUJEN OHJAAMOJEN ENIMMÄISPITUUTTA KOSKEVIEN ERITYISSÄÄNTÖJEN TÄYTÄNTÖÖNPANON MÄÄRÄAJASTA

1 Ehdotuksen tausta ja tavoite

Euroopan komissio julkaisi 31 päivänä toukokuuta 2017 ja 8 päivänä marraskuuta 2017 ensimmäisen ja toisen osan maantieliikennettä koskevasta paketista. Ensimmäinen ja toinen osa pitivät sisällään muun muassa maantieliikenteen markkinoillepääsyä ja sosiaalisia kysymyksiä, liikenteen hinnoittelua sekä raskaiden ajoneuvojen hiilidioksidipäästöjen seurantaa ja raportointia koskevat säädösehdotukset.

Komissio julkaisi 17 päivänä toukokuuta 2018 kolmannen osan liikkuvuuspaketista. Tämän viimeisen toimenpidepaketin on tarkoitus saattaa loppuun liikennejärjestelmien uudenaikaistaminen. Tavoitteena on, että tulevaisuuden liikennejärjestelmät ovat turvallisia, puhtaita ja tehokkaita kaikille Euroopan unionin kansalaisille. Osana pakettia Komissio julkaisi ehdotuksensa Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi neuvoston direktiivin 96/53/EY muuttamisesta. Ehdotuksella muutettaisiin aerodynamiikaltaan, energiatehokkuudeltaan ja turvallisuudeltaan parannettujen ohjaamojen enimmäispituutta koskevien erityissääntöjen täytäntöönpanon määräaikaa.

2 Ehdotuksen pääasiallinen sisältö artikloittain

Tiettyjen yhteisössä liikkuvien tieliikenteen ajoneuvojen suurimmista kansallisessa ja kansainvälisessä liikenteessä sallituista mitoista ja suurimmista kansainvälisessä liikenteessä sallituista painoista 25 päivänä heinäkuuta 1996 annettua neuvoston direktiiviä 96/53/EY1 muutettiin viimeksi 29 päivänä huhtikuuta 2015 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2015/7192.

Yksi direktiivin (EU) 2015/719 tavoitteista oli parantaa direktiivin soveltamisalaan kuuluvien moottoriajoneuvojen aerodynamiikkaa sallimalla poikkeus enimmäispituusrajoituksista tiettyjen edellytysten täyttyessä. Direktiivillä pyrittiin myös mukauttamaan lainsäädäntö tekniikan kehitykseen ja markkinoiden uusiin tarpeisiin sekä helpottamaan intermodaalikuljetusta. Poikkeus enimmäispituusrajoituksista myönnettiin ajoneuvojen takaosaan asennettavien aerodynamiikkaa parantavien laitteiden osalta ja pyöristetympien ja aerodynaamisempien ohjaamojen käyttöönoton osalta.

Tämä päätös koskee ajoneuvojen etuosaa eli ohjaamoja, joista säädetään direktiivillä (EU) 2015/719 muutetun direktiivin 96/53/EY 9 a artiklassa. Mainitussa artiklassa vahvistetaan useita edellytyksiä, muun muassa se, jonka mukaan ajoneuvon on täytettävä liitteessä I olevassa kohdassa 1.5 esitetyt kääntösädevaatimukset.

9 a artikla voimassa olevassa artiklassa säädetään, että aerodynaamisiä ohjaamoja koskevat säännökset otetaan käyttöön kolmen vuoden kuluttua päivästä, jona tyyppihyväksyntää koskeviin teknisiin vaatimuksiin tehdyt tarpeelliset muutokset on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä tai jona niitä on alettu soveltaa.

Artiklaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että poistetaan vuonna 2015 asetettu kolmen vuoden pituinen lykkäys, ja asetetaan lyhempi ja oikeasuhteisempi määräaika.

3 Ehdotuksen oikeusperusta ja suhde toissijaisuusperiaatteeseen

Ehdotuksen oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (jäljempänä ’SEUT’) 91 artiklan 1 kohta.

Ehdotuksella pelkästään mukautetaan direktiivin 96/53/EY 9 a artiklan 3 kohdassa vahvistettua määräaikaa. Tällaisen mukautuksen voi tehdä ainoastaan unioni itse.
Lisäksi sisämarkkinoiden vääristymät voidaan välttää ainoastaan sillä, että uusia sääntöjä ryhdytään soveltamaan kaikille samana päivänä.

Ehdotus on Komission mukaan siten toissijaisuusperiaatteen mukainen.

4 Ehdotuksen vaikutukset

Ehdotuksella nopeutettaisiin uudelleen suunniteltujen ohjaamojen tuloa markkinoille, millä olisi positiivinen vaikutus raskaan kaluston polttoaineen kulutukseen ilmanvastuksen pienentyessä, ja toisaalta liikenneturvallisuuteen kuljettajan suoran näkökentän laajentuessa.

5 Toisten jäsenmaiden kannat

Muiden jäsenmaiden kannat eivät ole vielä tiedossa.

6 Ehdotuksen kansallinen käsittely ja käsittely Euroopan unionissa

Ehdotus on käsitelty EU-liikennejaostossa (EU 22) kirjallisessa menettelyssä 18.-20.6.2018.

Ehdotuksen käsittely on alkanut neuvoston maaliikenne-työryhmässä 12.6.

7 Ahvenanmaan itsehallinto

Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 18 §:n 21 kohdan mukaan Ahvenanmaalla on lainsäädäntövalta tieliikenteeseen kuuluvissa asioissa.

8 Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto pitää ehdotusten oikeusperustaa asianmukaisena. Valtioneuvosto katsoo myös, että ehdotukset ovat toissijaisuusperiaatteen mukaisia.

Ehdotuksen myötä ilmanvastukseltaan ja turvallisuudeltaan nykyistä parempien raskaan kaluston autojen ohjaamojen tulo markkinoille aikaistuisi aiemmin säädetystä. Valtioneuvosto pitää ehdotukseen sisältyvää määräajan lyhentämistä kannatettavana.